

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Primus Siue Vis Et Virtus Exemplorum, Hoc est, Solatia Et Documenta
- Hæc Moribus, Illa Temporibus Nostris Adhibita

Stengel, Georg

Ingolstadii, Anno M.DC.L.

Caput XXVI. Quas S. Petrus causas habuerit, vt diceret, cum gaudio
patiendum esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48162](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48162)

uisuntur? neque Deum aliter honorant, quàm vt honorentur ipsi? his ignominia non iam optabilis, sed abominabilis est; sperni, est occidi; vulnerari malunt, quàm rideri; tolerabiliusque est si impij, quàm indocti habeantur. Nihil hi sciunt de *improperio Christi*, neque vñquam cogitauerunt, *confusione contemptâ, crucem Christi esse sustinendam*. Scilicet ad cœlestia segnes, in his rebus, quæ sub ala fiunt, nihil recusant, quasi diuinis exemplis contrariam vitam profiteantur.

XVII. Potuisset diuina sapientia in aula Herodis, in Augusti palatio, denique in cœlesti regia semper adorari; at stabulum elegit: isti, contemptis casis, ad aulas, ad aulæis ornata ædificia, ad instructissimas arces habitationesq; regificas semper aspirant. Christus opibus abundare, in purpura splendere, diademate cingi, epulis regijs pasci, denique Romæ, inter Principes summos, in aula Cæsaris versari potuisset; at pauperem vitam elegit, pannis inuolutus est: esurire, sitire, *pauperibus euangelizare*, summam gaudij sui existimauit.

XVIII. Quantum autem, & quanti mortales recedunt ab hac cogitatione? qui fratri suo vel vitam eripiunt, vt pecuniâ potiantur; qui, vt in ornatu vestium possint superbire, vel filios fame occidunt? qui tota patrimonia vno prandio apponunt? qui, vt in Principum gratia viuant, gratiam Dei non verentur profligare? Estné hoc *per patientiam Christi currere ad propositum nobis certamen?* & *proposito gaudio crucem eligere confusione contemptâ?* Videant ergo isti errorem, & confundantur, vt resipiscant: metuantque potiùs felices, quàm miserabiles esse. Dissimiles Christo facit felicitas. Miseriæ, si non inueniunt, efficiunt patientem.

CAPVT XXVI.

Quas S. Petrus causas habuerit, vt diceret, cum gaudio patiendum esse.

I.
Gaguin de
reb. Gallicis
in append.
de Lud. 32.

S Fortia Dux, Francisci filius, eò aliquando necessitatis venit, vt ab hostibus in extremas angustias coniectus, rerum suarum neque principium, neque exitum posset reperire. Itaque, velut Euripo aliquo, iactatus, cum milite suo necquidquam vocato, animum huc impelleret & illuc, etiam oculos

oculos per diuersa circumtulit. Fortè fortuna accidit, vt patris sui effigiem, quæ tum commodè in conspectu erat, intueretur. Hac visâ, velut frigidâ aspersâ, animum recepit: &, *Ecquid, exclamat, Diue parens, degeneres erimus? & hosti sine conflictu cedemus? Audendum potius: dictoq; citius in hostem gloriosus irruit.* Pari pacto, considerato exemplo Christi, faciendum est omni Christiano. *Nam Christiani nomen ille frustra sortitur, qui Christum minimè imitatur,* ait S. Augustinus. Qui autem imitatur, tum demum bonus fit Christianus; immò, si ita se Christo impendit, cum Carolo Magno, fit *Christianissimus*, cui olim pro magnis in hoc nomen meritis iste titulus inter augustissimos est attributus, atque inde, tamquam perpetuâ hæreditate, in posteros Galliarum Reges deriuatus; sicut, teste Baronio, nomen *Catholici*, ob fidei res contra Gallos fortiter gestas à Reccaredo descendit in Reges Hispaniarum. Si ergo Christiani nominamur, à nomine nostro existimemus nos admoneri ad Christum imitandum.

S. August. de vita Christiana.

Baron. to. 9. An. 738. n. 9.

Certè ita facere iubet D. Petrus, qui, quòd sciret, arduum esse, viuere innocenter, & pati, quod machinantur nocentes, gratiam & exemplum Christi proponens, dixit: *Si beneficientes patienter sustinetis: hæc est gratia apud Deum. In hoc enim vocati estis: quia & Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, vt sequamini vestigia eius.* Vnde postea subdit: *Christo igitur passo in carne, & vos eadem cogitatione armamini:* nullum enim genus armorum patientiam antecellit, quæ etiam de cicatricibus facit formosiores, & de vulneribus lætiores reddit. Hinc ibidem addit: *Communicantes Christi passionibus, gaudete, vt & in reuelatione gloria eius gaudeatis exultantes. Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis: quoniam quod est honoris, gloria, & virtutis Dei, & qui est eius Spiritus, super vos requiescit.*

II.

1. Petri. 1. 20

1. Petri. 4. 13

v. 13.

Petrus itaque vertex Apostolorum Christianos iubet, contemplationem suam in Christum iniicere: iubet & imitari, ac vestigia eius sequi: iubet hac imitationis cogitatione armari: iubet *beneficientes patienter sustinere*; &, quia *hæc est gratia apud Deum*, iubet eos in passionibus *gaudere*. Nec iubet tantum, sicut Tullius, alijque familiares suos, in epistolis inutili calloque mandato iubent *valere, & curare, vt valeant*; sed, more medici (qui

III.

N

modum

modum valetudinis curandæ exprimit) causas apponit, ob quas, in passionibus, possint debeantque gaudere.

IV.
S. Cyprianus
ep. 56.

Prima est, quia *communicantes passionibus Christi*, ob ipsam illam communionem, merito gaudent. Hinc S. Cyprianus legit: *quotiescumque communicatis passionibus Christi, gaudete*. Nam summum decus est, summiq; res & emolumentum & solatium, *passionibus Christi*, rei utique in toto orbe terrarum pretiosissimæ *communicare*. Ita enim & nos illius participes sumus ineffabilis thesauri, si illi communicamus; ita quoque & nos cum illo, & ille patitur nobiscum, ac in nobis. Nos sanè cum illo, quia non tam nostrā, quàm illius crucem portamus, ipso Cyrenæo feliciores, qui et si etiam ipse illius crucem portavit, portavit tamen haud aliter, quàm conducti in funere plorant; aut quàm Megarenses flent, quibus lachrymæ inuitis exprimuntur; nisi quòd vel sic angariato profuit cum Christo crucem portare, de qua maior virtus exiit in portantem, quàm de simbria in mulierem, Christi vestes tangentem.

V.
Heb. 13. 13.
Heb. 11. 24.
Rom. 8. 17.
2. Cor. 4. 10.

Galat. 6. 17.
Rom. 6. 5.
S. Ignat. ep.
ad Rom.

VI.
Ælian. lib. 7.
de hist. anim.
cap. 45.

Qua de causa Paulus ait: *Excamus igitur ad eum extra Castra, improprium eius portantes*. Quod etiam portavit Moyses maiores divitias estimans, thesauro Ægyptiorum, improprium Christi. Cui *compatiamur ut conglorificemur, semper mortificationem IESU in corpore nostro circumferentes, ut & vita IESU manifestetur in corporibus nostris*, immò & *stigmata IESU*, quæ in corpore suo portasse se scribit Apostolus: Hinc & illud ait: *Christo confixus sum cruci: & sanctus Ignatius: Amor meus crucifixus est*.

Apud Ælianum, *Sacerdotes in Ægypto non quavis aqua se lustrant, nec alia, quàm ex qua Ibidem bibisse credant*. Norunt enim egregie hanc avem numquam gustare aquam sordidam, aut vllis infectam venenis: ut quam diuinationis quoq; non imperitam, veluti avem sacram, existiment. D. Petrus, Paulus, Ignatius, atque alij diuina sapientes, utique varias viderunt in mundo passiones. Patiuntur enim & fures, patiuntur adulteri, patiuntur homicidæ; horum passionibus monent non esse communicandum; sunt enim cisternæ, quæ continere non valent aquas, neque vllam seruant istæ, aut merentur in futurum mercedem. Alijs ergo passionibus nos jubent communicare, alijs aquis nos lustrare, de quibus non Ibin, sed

sed Christum, velut gigantem in via bibisse sciunt. Cum Christo etiam absynthium haurire, dulce est: norunt enim diuinam sapientiam in hoc calice eligendo errare non potuisse. Gaudent etiam ex eodem cratere bibere, ut amorem suum ostendant, & Christo se socient in amaritudine exhaurienda.

Quoniam autem amici omnia communicant, fit ut, sicut nos Christi crucem ferimus, ita ferat & ille vicissim nostram, quando in fidelibus, sicut caput in membris suis patiuntur. Ea propter Saulo fideles persequenti ait: *Quid me persequeris? dum eos persequeris, qui mecum faciunt vnum Ecclesie mysticum corpus.* Pulchrè S. Paulinus, *Ab initio*, ait, *saeculorum Christus in omnibus suis patitur. Ipse est enim initium & finis, qui in lege velatur, in Euangelio reuelatur, mirabilis semper, & patiens, & triumphans in Sanctis suis Dominus. In Abel occisus à fratre, in Noè irrisus à filio, in Abraham peregrinatus, in Isaac oblatu, in Iacob famulatus, in Ioseph venditus, in Moyse expositus & fugatus, in Prophetis lapidatus & scellus, in Apostolis terrâ mariq; iactatus, & multis ac varijs beatorum Martyrum cruciatibus frequenter occisus. Ipse igitur etiam nunc in firmitates nostras & agritudinem portans, quia ipse est homo semper pro nobis in plaga positus, & sciens ferre infirmitates, quas nos sine ipso nec possumus ferre, nec nouimus. Ipse, inquam, nunc pro nobis, & in nobis sustinens mundum, ut perferendo destruat, & virtutem in infirmitate perficiat. Ipse & in te patitur opprobria, & ipsum in te odit hic mundus; sed gratias ipsi, quia vincit, cum indicatur, & triumphat in nobis.*

Quis Christum sincerè amans, non gaudeat patiendò, si agnoscat se patiendò, non tam suum, quàm Christi improprium, non tam suam, quàm Christi crucem portare? Hoc amico volupe est, amici necessitatibus succurrere, & partem doloris eius in se posse transmutare. Zalencus legislator Locrensiū insit, ut adultero deprehensò, uterq; oculus effoderetur. Filius eius deprehensus in adulterio, pœnam a paterna lege statutam luere debuit. Ibi ne, quod semel omnium sententijs confirmatum erat, irritum fieret, ipse pro altero filij oculo sibi alterum eximi passus est, ut ne prorsus cecus fieret adolescens. Inuenit ergo Pater, & quidem talis, qui cum charissimus filius utroque in pœnam oculo esset exoculandus, sibi iuberet al-

VII.

Act. 9. 4:

S Paulin. ep: ad Aprum

VIII.

Ælian. lib. 13. hist. var. c. 24:

terum oculum discludi, vt filius saltem vnum reseruaret? Non rectè te amarem, O Deus, ni te plus oculis meis amarem. Cur ergo partem doloris tui suscipere detrectem? Immodò si Christum verè amamus, omnem, quem fert dolorem, ab illo, quantum fieri potest, in nos deriuemus. Quamquam enim nihil de dolore illius imminuitur nostrâ patientiâ; dolor tamen illius in nostro corpore manifestatur, & stigmata nobis impressa, ad illius stigmata sunt expressa, vt quæ pertulit, probemus, laudemusq; imitando.

IX.

Quis igitur insignia hæc detrectet? quis nolit tali Domino compati, qui vicissim in nobis, nobiscum, & nostros dolores patiens, passionibus etiam nostris communicat, sentitque ita, ac si sibi esset factum, quidquid fit amicis suis? quos *quisquis tangit, tangit pupillam oculi eius.*

X.

Videant ergo, qui seruos Dei persequuntur, quid agant. Dum nocere cupiunt, profunt, iniiciunt enim illis crucem Christi, quam vltro optant ferre, & dant illis ansam, vt passionibus Christi communicent, ac rei præstantissimæ participes reddantur. Neque hoc solùm agunt, sed etiam ipsum Deum, immo oculi pupillam, in amicis eius acerbè tangunt. Eant itaque, & calumnias excogitent, in Catholicos, in Clerum, in Religiosos; in cælum expuunt, dum hoc agunt, cum Lindio sacrificant, & ipsum Deum calumniantur. Eant, & pecora abigant, agros vastent, domos sacras spoliunt, non erit illis impune, quando ipsius Dei hæreditatem depopulantur. Eant, & vulnera non modò minentur, sed etiam faciant, & inferant; Deum in seruis conuulnerant, gladio per proprium iugulum redituro. Aiunt ferum sanguine tinctum citiùs rubigine corripit: quid huic ferro fiet, quod sanguine Christi tingitur? Facinore vtique, quod nullis satisfactionibus possit expiari.

XI.

Verùm ne ab eo, quod propositum est, longiùs aberret oratio, altera, cur in passionibus gaudere iubeat Apostolus Petrus, causa est: *vt & in reuelatione gloria eius gaudeatis exultantes.* Quò hilariùs enim crucem sustinemus, eò vberius gaudebimus; cum Christo passi, cum Christo triumphaturi. De ipso proinde triumpho meritò gaudendum. Sicut enim Indis quò plura in cunctem faciei vulnera inciduntur, eò plures gemmæ inseruntur, fi-

untque

Pet Sainct.
Fleur. Mor-
speliens. libi
histor. Illustr.
C. de Metall.
& Volater-
ran. lib 27.

untque de plagis formosiores; ita Christi amore patientes ipsis verberibus potiuntur; quot plagæ, tot gemmæ; quot vulnèra, tot sidera; sanguis in purpuram, mors transibit in coronam.

Itaque sicut venturi Solis splendor purpuream quamdam auroræ lucem ante se per Orientem spargit; ita futura illa ingentia patientium æternaque gaudia, iam antè per spem, gaudia quodam afficiunt patientes. Hæc arrha est beatorum. Sic beatitudinem suam, iam in hac vita, & lætitiâ, inter ipsa tristitia exordiuntur; sicut etiam peccati mancipia inter ipsa mundi gaudia, acerbitates suas persentiscunt, ut Infernum pati incipiant antè, quàm ad Infernum detrudantur.

Tertiò alias D. Petrus causas cumulat, cum addit: *Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis: quoniam quod est honoris, gloria & virtutis Dei, & qui est eius Spiritus, super vos requiescit.* Quis magis gaudet, quàm beati? Atqui illi, qui in nomine Christi exprobrantur, terque quaterque beati sunt. Beati primò, quia in eis requiescit Dei honor; honorat enim Deus, quos non ad Parni Scaphulam, sed ad hanc tam nobilem Martyrii Lauream destinat; & vicissim honorant Deum, qui omne gaudium existimant, si in nomine Dei aliquid pati ipsis contingat. Vnde Ecclesia canit: *Te Martyrum candidatus laudat exercitus.* Laudat enim honoratque alterum, qui laudes illius per stigmata & vulnèra corpori suo incidit. Beati ergo primùm tales sunt honore Dei, qui in eis requiescit.

Beati secundò, quia & gloria Dei, in talibus, tamquam in Throno requiescit. Si enim gloria Ecclesiæ, est gloria Christi, profectò nihil unquam Ecclesiam tantopere illustravit, quanto opere id fecerunt Martyrum passiones. Nulla enim unquam conspiratio sectæ alicuius tot habuit, ne dicam tantos, qui pro illius assertione voluerint, non modò fortunas & opes omnes, sed sanguinem etiam atque vitam ipsam præfundere, quot habet Religio Christiana. Numerum ergo testium augent, & constantiâ suâ gloriam Ecclesiæ clarissimè illuminant, qui pro Christo aliquid patiuntur. Gaudendi igitur causam habent, si gloriam Dei, cordi habent, quæ in talibus requiescit. Adde, quòd ut ipsi Deum glorificant, ita vicissim Deus glorificantes se glorificet, gloriâ

XII.

XIII.

XIV.

impleturus, post hanc quidem vitam, sempiternâ; in his autem terris, gloriâ conscientia, quæ in eo requiescit, qui scit se aliquid innocentem, Christi nomine, ac amore sustinuisse. Quemadmodum igitur æterna gloria est æterna beatitudo, ita inchoata conscientia bona gloria, est quædam inchoata beatitudo. Beati ergo secundò patientes, quia gloria Dei in eis requiescit.

XV. Beati tertio, quia & virtus Dei in eis sedem habet. Summa quippe, & eminentissima fortitudo, atque nobilissimus patientia charitatisque actus, pati pro Christo verba & verbera, calumnias & catastas. Hæc virtus, hæc potentia, hoc robur Dei est, quia à Deo est, & cum Deo exercetur, nec nisi ad heroicorum actus incitat. Quare, purpuræ instar, aut regie chlamydis, vel paludamenti, ornat eum, in quo requiescit. Cuius possessione, quis non gaudeat? cum omnem excedat totius mundi dignitatem?

XVI. Quartò denique beati sunt illi, qui Christi causâ mala multa ferunt, quia teste S. Petro, *super eos etiam Spiritus Dei requiescit*, qui honoris, gloriæ, virtutisque omnis est auctor, atque in eis, qui vexationes eiusmodi perferunt, velut in thalamo, aut templo suo, mirâ cum voluptate, ut etiam de Christo legitur, requiescit. Ut proinde non tantum vis fortiter patiendi ab eo promanet, sed etiam patientia illa omnis in honorem eiusdem divini Spiritus redundet; sicut & in eundem redundat, quidquid ignominia, templo eius infertur. Honoratâ enim, aut violatâ templi maiestatem, honoratur is, aut violatur, cui templum est consecratum. Quæro igitur, an non præclaras gaudendi causas habeat, qui videt se Spiritu diuino repleri, eiusque sedem, & templum fieri, eademque gaudere immunitate, qua templum eius gaudet? nec iam tantum in se Spiritum sanctum honorari, sed etiam violari, ut sint iam eadem & sua & Spiritus sancti iura? idem honos, eadem gloria & virtus? Quò altiùs potest mortalis vilitas ascendere, quàm ut ad hunc modum cum Christo, cum S. Spiritu, cum totâ denique Trinitate uniat? An non hæc est ingens dignitas, laus, gloria, beatitudo? Certè S. Cyprianus hos ta-

S. Cyprian.
tract. de Exhort. Martyr.
& epist. 9. ad Martyres.

les, *fidelissimos, fortissimos, benedictos, & beatissimos* solet appellare,

CAPVT